

Dosarul nr. 2ra-109/23
2-22055578-01-2ra-24012023

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. E. Pșenița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

14 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Vasile Golimaz, reprezentat de avocatul Cristina Lungu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Golimaz împotriva lui Iurie Pirojoc cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție,

împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către Vasile Golimaz, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu și a fost menținută hotărârea din 18 mai 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central,

constată:

La 19 aprilie 2022, Golimaz Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iurie Pirojoc privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că, la data 09 martie 2022, aproximativ ora 08:50, Iurie Pirojoc, în urma unui conflict care a avut loc pe str. Sf. Vasile, mun. Edineț l-a numit cu cuvinte necenzurate și l-a amenințat cu răfuială fizică pe el, astfel prin acțiunile sale cu caracter amoral, Iurie Pirojoc, neesențial a încălcat ordinea publică.

A menționat reclamantul că în acțiunile contravenientului sunt prezente semnele constitutive ale contravenției prevăzute de art.354 Cod Contravențional.

A susținut reclamantul că, valoarea prejudiciului moral sub forma suferințelor psihice suportate de el constituie suma de 20 000 lei, or, această sumă o consideră necesară pentru a fi reabilitată starea emoțională ce a fost dezechilibrată.

A afirmat reclamantul că, prin acțiunile ilegale ale pârâtului, potențialului reclamant i s-a adus atingere la dreptul extrapatrimonial manifestat prin stări

psihologice și anume: prin lezarea onoarei, tristețe, rușine, discomfort sufletesc enorm, teamă, neajutorare, umilință, inferioritate, discomfort general, insatisfacție, stres și alte atribute ce definesc statutul moral.

A declarat reclamantul că emoțiile negative care persistă și acum, i-au afectat enorm starea psihică lăsându-i consecințe și în prezent, deoarece suferințele emoționale durează în timp. Spune acest lucru deoarece este vorba de starea sănătății unui om.

În atare împrejurări, deoarece repararea prejudiciului moral în acest caz este prevăzută de legislație, odată ce norma de drept enunțată reglementează expres dreptul la repararea daunei morale al persoanei prejudiciate, consideră că pârâtul urmează să fie obligat la plata despăgubirilor morale.

Luând în considerație natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, consideră necesar de a acorda drept compensație morală suma de 20 000 (douăzeci mii) lei, reprezentând o satisfacție echitabilă cum indică art. 41 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, această sumă reprezentînd o compensare suficientă, echitabilă și nicidecum diminuată a prejudiciului moral cauzat.

Mai menționează că, aprecierea prejudiciului moral nu se rezumă la determinarea „prețului” suferinței fizice și psihice care sunt inestimabile, ci înseamnă aprecierea multilaterală a tuturor consecințelor negative ale prejudiciului și a implicației acestuia pe toate planurile vieții sociale ale persoanei vătămate. Trebuie să se aprecieze ce a pierdut persoana vătămată pe plan fizic, psihic, social, profesional și familial din ceea ce ar însemna o viață normală, liniștită și fericită pentru aceasta în momentul respectiv, dar și în viitor în societatea respectivă.

Referitor la cheltuielile de judecată suportate de către reclamant pentru acordarea asistenței juridice, acestea urmează a fi compensate integral din contul pârâtului în felul următor - suma de 3000 lei, achitată avocatului conform bonului de plată seria DAA nr. 13759863 din 04 aprilie 2022.

A solicitat reclamantul încasarea din contul pârâtului a sumei de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 18 mai 2022 a Judecătoria Edineț, sediul Central acțiunea s-a admis parțial. S-a încasat din contul lui Iurie Pirojoc în beneficiul lui Vasile Golimaz a sumei de 2000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție și a sumei de 1000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. S-a încasat din contul lui Iurie Pirojoc în beneficiul statului a sumei de 100 lei, cu titlu de taxa de stat. În rest, acțiunea s-a respins, ca neîntemeiate.

La 19 mai 2022, Vasile Golimaz, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 27 iunie 2022 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de către Vasile Golimaz, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu și s-a menținut fără modificări hotărârea din 18 mai 2022 a Judecătoria Edineț, sediul

Central.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a reținut ca fiind dovedită fapta ilegală săvârșită de către Iurie Pirojoc față de Vasile Golimaz, prevăzută de art. 354 Cod contravențional. Or, pârâțul cu vinovăție și intenție directă a acționat față de reclamant numindu-l cu cuvinte necenzurate și l-a amenințat cu răfuială fizică prin ce a cauzat reclamantului un prejudiciu moral fiind pasibil de răspunderea de daune prevăzute de art. 2036 și art. 2037 Cod civil.

La fel, instanța de apel a reținut că instanța de fond întemeiat a admis parțial acțiunea încasând în beneficiul reclamantului, cu titlu de prejudiciu moral suma de 2000 lei, suficientă pentru a aplana suferințele morale ale reclamantului.

Totodată, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată hotărârea instanței de fond cu privire la admiterea parțială a acțiunii reclamantului în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică, dispunând încasarea sumei de 1000 lei, proporțional părții admise.

La 22 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Vasile Golimaz, reprezentat de avocatul Cristina Lungu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, la adoptarea decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, nu s-a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, și anume de faptul că, Vasile Golimaz fiind la o vîrstă înaintată a suportat extrem de sensibil și dureros consecințele celor produse. Nu a fost evaluat impactul psihologic al acțiunilor intimatului asupra recurentului.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, recurentul a menționat că acestea urmează a fi încasate integral, deoarece suma de 3000 lei achitată avocatului este confirmată prin bonul de plată anexat la materialele cauzei, iar suma încasată de către instanță de 1000 lei, nu este proporțională cu munca depusă de avocat în cauza dată.

Prin notificarea din 24 ianuarie 2023 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Iurie Pirojoc copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 105).

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, copia deciziei contestate la 05 ianuarie 2023, inclusiv la poșta electronică a avocatului Ghenadie Odobescu, în interesele lui Vasile Golimaz, odobescu8partenerii@gmail.com (f.d. 90).

Astfel, recursul declarat la 22 decembrie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Vasile Golimaz, reprezentat de avocatul Cristina Lungu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Vasile Golimaz, reprezentat de avocatul Cristina Lungu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Vasile Golimaz, reprezentat de avocatul Cristina Lungu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Vasile Golimaz, reprezentat de avocatul Cristina Lungu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic